

ĆWICZENIA ROZWIJAJĄCE TWÓRCZE MYŚLENIE

CZĘŚĆ II

1. Ćwiczenie „Co to jest?”

Przed rozpoczęciem ćwiczenia należy wyszukać ciekawie brzmiące, rzadkie pojęcia. Następnie osoba pyta, co one oznaczają i prosi o ich zdefiniowanie lub — w przypadku gdy ktoś nie wie — wymyślenie definicji na nowo.

Podpowiedź z przykładem pojęć:

Pojęciami tymi mogą być: kapkan, oleat, rubrycel, merceryzacja, kupaż, rysak.

Wyjaśnienie pojęć:

Kapkan — z języka tureckiego: pułapka z przynętą na wilki, lisy i kuny.

Oleat — z łac.: zwilżony oliwą, przezroczysty, natłuszczony papier z wykresem części jakiegoś rysunku, zawierający pewne szczegóły, odczytywany po przyłożeniu go do zasadniczego rysunku lub mapy.

Rubrycel — kalendarz kościelny zawierający porządek odprawiania nabożeństw na poszczególne dni.

Merceryzacja — działanie roztworem ługu sodowego na włókna lub tkaniny bawełniane w celu nadania im pięknego jedwabnego połysku, trwałości i miękkości (od nazwiska angielskiego chemika Mercera).

Kupaż — franc. coupage, w winiarstwie: mieszanie różnych gatunków win w celu otrzymania produkcji o pożądanych walorach.

Rysak — szybko biegnący koń.

2. Ćwiczenie „Co byś zrobił słodszy?”

Osoba wymyśla odpowiedź na pytania, kolejna osoba nie może powtórzyć wcześniejszego pomysłu.

- Co byś zrobił słodszy? Większy? Mniejszy? Bardziej gorzkim?
- Co byś przybliżył? A co byś oddalił?
- Co byś zrobił bardziej zielonym? Żółtym? Czerwonym?
- Co byś zrobił bardziej sztywnym? Elastycznym?

3. Ćwiczenie „Właśnie odkryłeś...”

Czas na zabawę w odkrywcę, który musi zmierzyć się z problemem w funkcjonowaniu swojego dzieła. Osoba musi wymyślić jak najwięcej możliwych oraz użytecznych zastosowań wynalazku.

- Właśnie odkryłeś nową substancję, która ma zdolność sklejaną wszystkiego, ale tylko przez 24 godziny. Jakie dostrzegasz możliwe, użyteczne zastosowania tego kleju?
- Właśnie odkryłeś barwnik, który barwi wszystko na ciemny granat. Kolor jednak znika po trzech dniach. Jakie może mieć użyteczne zastosowania Twoje odkrycie?
- Właśnie wynalazłeś nowy zapach, który przypomina jednocześnie zapach świeżo ściętej trawy i smażonego boczku. Jakie dostrzegasz możliwe, użyteczne zastosowania tego wynalazku?
- Właśnie wynalazłeś nowy gwizdek, który brzmi bardzo przenikliwie, ale też bardzo cicho. Jakie dostrzegasz użyteczne zastosowania tego gwizdka?

4. Ćwiczenie „Elaboracja”

Elaboracja oznacza jedną z ważnych zdolności myślenia twórczego - staranność dopełnienia lub też dokładność opracowania szczegółów. Chodzi o zdolność do uważnego, szczegółowego, ekspresyjnego kończenia zadań otwartych.

Zadanie może mieć dwa warianty:

1. Indywidualny — w pięciu kolejnych krokach rozwijamy pierwsze proste zdanie, aż uzyskamy rozbudowaną, bogatą i — być może — oryginalną wypowiedź.

Na przykład:

- Jerzy zamknął drzwi.
- Jerzy zamknął drzwi magazynu.
- Jerzy zamknął drzwi magazynu, w którym gromadzi się stare płyty gramofonowe.
- Jerzy zamknął drzwi magazynu, w którym gromadzi się stare płyty gramofonowe, wycofane już dawno z rynku.
- Jerzy zamknął drzwi magazynu, w którym gromadzi się stare płyty gramofonowe, wycofane już dawno z rynku, bo były na nich nagrania przemówień.

2. Grupowy — rozdajemy karki papieru osobom. Każdy pisze na niej pod numerem pierwszym proste zdanie złożone z podmiotu i orzeczenia, po czym oddaje kartkę osobie siedzącej obok. Ta zaś ma napisać jedno zdanie rozwijające poprzednie i przekazać kartkę następnej osobie i tak dalej, aż uzyskamy rozbudowaną wypowiedź.

Ćwiczenie to możemy również przeprowadzić ustnie.

5. Ćwiczenie „Co można ulepszyć?”

Wiele wynalazków wymaga ulepszeń, tak żeby ludzie w różnym wieku, o różnym poziomie kondycji fizycznej i zdolnościach mogli się nimi lepiej posługiwać. Osoby podają nowe i użyteczne pomysły, nie powtarzając tych samych.

- Co można zmienić lub ulepszyć w zwykłym rowerze, żeby był bardziej przyjazny i wygodniejszy w użyciu dla starszych ludzi?
- Co można zmienić lub ulepszyć w samochodzie, żeby był bardziej przyjazny dla kobiet?
- Co można zmienić lub ulepszyć w pilocie telewizyjnym, żeby był łatwiejszy w obsłudze dla dzieci?
- Co można zmienić lub ulepszyć w pieczeniu ciasta, żeby czynność ta była bardziej przyjazna dla mężczyzn?
- Co można zmienić lub ulepszyć w cyfrowym aparacie fotograficznym, żeby był wygodniejszy w użyciu dla starszych ludzi?
- Co można zmienić lub ulepszyć w odprawie lotniskowej, żeby była wygodniejsza dla wszystkich?
- Co można zmienić lub ulepszyć w wysyłaniu e-maila, żeby było to prostsze i szybsze?
- Co można zmienić lub ulepszyć w myszce komputerowej, żeby była wygodniejsza w użyciu?

Źródło: ćwiczenia pochodzą z książki „ Trening kreatywności. Podręcznik dla pedagogów, psychologów i trenerów grupowych” autorstwa Krzysztofa J. Szmidta

przygotowała: Karolina Zając-Feledyn psycholog, doradca zawodowy